

ILLUSTREREDE KLASSIKERE™ – 2
Udgivet 2006 af Egmont Serieforlaget A/S
Redaktion: Anders Hjorth-Jørgensen og Michael G. Nielsen
Markedsføring: Helle Fruergaard
Ansvarlig udgiver: Jan Neiendam
Design: Stein Hjelmerud

Copyright © 2006 First Classic, Inc. All Rights Reserved.
Published with the written licensed permission of First Classic, Inc.
License by Agentur Fuchs, Stuttgart.
Trykt hos Gummerus Printing, Finland 2006.
ISBN 87-7679-256-0
ISBN 87-7679-264-1

www.klassikere.serieforlaget.dk

John Bakeless
DANIEL BOONE

H. G. Wells
KLODERNES KAMP

Frank Buck
FANG DEM LEVENDE

Friedrich Schiller
WILHELM TELL

EGMONT
Serieforlaget

ILLUSTREREDEKLASSIKERE var tegneserier baseret på kendte bøger. Ideen var, at hæfterne skulle tjene som en introduktion til litteraturen.

Tjente de så formålet? Ifølge Politikens kronik 9. november 2006, Populærlitteraturens indiskrete charme, skrevet af Bo Tao Michaëlis, Carsten Berthelsen og Henrik Palle, var det tilfældet:

”Heldigvis var der i fortidens ungdomskultur tilbage fra 1950’erne og til 1970’erne et fænomen ved navn *Illustrerede Klassikere*. Her gengav man de kanoniske fortællinger i letfordøjelig form - fra *Odysseen* over *Hamlet* til *Jane Eyre* og *Klodernes Kamp*. Pædagoger var selvfølgelig bange for, at den listige og gustne tegneserie - tegneserier var jo det store dyr i enhver pædagogs åbenbaring - ville lokke nogle ubefæstede sjæle i det fordærv ikke at læse originalen.

Alt tyder imidlertid på, at der skete det modsatte. Unge mennesker fik lyst til at læse originalen. Ikke altid, men oftere end de bekymrede pædagoger troede. Der er ingen tvivl om, at netop denne serie på mange måder reddede de store klassikere fra at gå i glemmebogen og ende på De Døde Bøgers Bibliotek.

Sagen er jo ofte, at læselysten også for akademikere og intellektuelle begynder i et hjørne og derefter bevæger sig over i et andet. Forstået på den måde, at en børneudgave af *Iliaden* har skabt flere klassiske filologer, end den har skræmt unge væk fra den klassiske litteratur.”

Det var og er også min oplevelse! Om mit første hæfte var *Iliaden*, *Kit Carson*, *Buffalo Bill* eller *Davy Crockett*, erindrer jeg ikke. Allerede inden jeg kunne læse, sugede jeg billederne i adskillige hæfter til mig i baglokalet i min mosters kiosk. Egentlig var det ikke hendes. Hun var ansat. Men for mig var det hendes.

De fire hæfter var mine første, og de blev studeret indgående. Det bærer de præg af, for de to bevarede er så slidte, at de i sig selv er bevis på læsning igen og igen. Jeg gik også på biblioteket for at låne og med stor fornøjelse læse de ”rigtige” klassikere. Og jeg samlede *Gyldendals udødelige ungdomsbøger* med bearbejdede tekststudgaver af klassikerne og læste dem gentagne gange. Sideløbende fordybede jeg mig i billeder og tekst i *Illustrerede Klassikere* uden at opleve en kvalitetsforskel. Det var jo blot en anden spændende måde at formidle fortællingerne på.

Nu er muligheden der igen, for dette er bind 2 i Egmonts genudgivelse, som præsenterer den oprindelige danske udgave i kronologisk rækkefølge.

Anders Hjorth-Jørgensen
november 2006

DANIEL BOONE

Læs om Classics Illustrated 6

Pioneren, jægeren og folkehelten
af Anders Hjorth-Jørgensen 8

Daniel Boone 13

John Bakeless 57

Hvor meget jord behøver en mand 58

Illustrerede Klassikere DK 60

KLODERNES KAMP

Wells, Welles og klodernes kamp
af Anders Hjorth-Jørgensen 64

Klodernes kamp 69

H. H. Wells 114

Krigen der aldrig fandt sted 115

De nåede aldrig Danmark 116

Af Anders Hjorth-Jørgensen

FANG DEM LEVENDE

Frank "Bring 'em Back Alive" Buck
af Anders Hjorth-Jørgensen 118

Fang dem levende 123

Frank Buck 167

Twin Circle - illustrerede klassikere
i katolsk indpakning 170

WILHELM TELL

Æbleskud med fynske rødder
af Anders Hjorth-Jørgensen 172

William Tell 177

Friedrich Schiller 221

Jean De La Fitte 222

Acclaim - fra succes til konkurs 224

I slutningen af 1970'erne udkom en række album med tegneseriebearbejdelser af de gamle romanklassikere i Danmark. Som tegneserier betragtet var en del af disse i besiddelse af en ikke ringe kvalitet, mens andre kvalitetsmæssigt skræbde bunden.

Jeg var på det tidspunkt medarbejder på det daværende tegneserietidsskrift *Kulørte sider* og aftalte med redaktøren at skrive en artikel om disse tegneserier.

Som barn af 1950'erne var det naturligt at tage udgangspunkt i min barnheds yndlingslæsning, *Illustrerede klassikere*. Min umiddelbare holdning i 1979 var, at de hørte hjemme i den nedre ende af tegneseriernes kvalitetskurve. Den holdning ændrede sig efterhånden, som jeg dykkede ned i genren og genopdagede de kvaliteter, som havde fascineret mig i 1950'erne. Kvaliteter repræsenteret af bl.a. tegnerne Alex A. Blum, Lou Cameron, George Evans, Robert H. Webb/David Heames og Henry C. Kiefer.

Læs om Classics Illustrated

af Anders Hjorth-Jørgensen

Resultatet blev artiklen *Illustrerede klassikere – det respektable tegneserieprodukt i Kulørte sider* 32/1979.

Da jeg skrev artiklen, havde jeg meget lidt faglitteratur at støtte mig til. I dag ser verden heldigvis anderledes ud for den, der vil kende baggrunden for Gilbertons udgivelser.

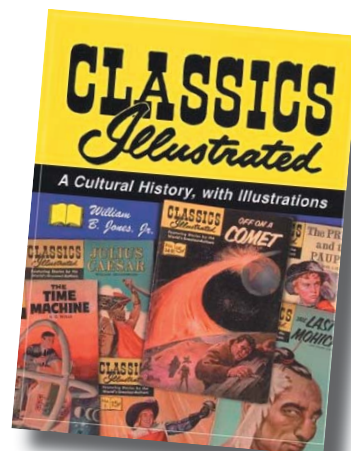
I første omgang kan man besøge websiten www.classicscentral.com. Allerede her er der oceaner af oplysninger at hente om *Classics Illustrated*, og hvad deraf fulgte – dog med blikket rettet primært mod USA.

Her er også tilbudt nye udgaver af Dan Malans pionerarbejde i 2 bind, *The Complete Guide to Classics Illustrated*.

1. oplag forelå i 1991 i fotokopieret udgave, næste i 1996, og i 2006 udkom den i ny udgave. Synes man imidlertid, at en publikation på i alt 224 sider fylder for meget bogreolen, giver samme website adgang til køb af helee værket på cd-rom.

Dan Malans guide rummer et væld af faktuelle oplysninger og kan i sin opsætning virke ustruktureret. Men det var (og er) samtidig det værk, der gav overblikket over *Classic Illustrateds* jungle af oplag og udgaver, og som eftertidens skribenter har lænet sig op af. Blandt disse William B. Jones under arbejdet med *Classic Illustrated. A Cultural History, With Illustrations*, udgivet af McFarland & Company i 2002.

Dette standardværk rummer en godt researchet gennemgang af Gilbertons udgivelser – primært *Classic Comics* og *Classics Illustrated* – men Jones har også haft adgang til at interviewe

eller brevveksle med enkelte tegnere eller deres efterladte, bl.a. George Evans, Gray Morrow, Lou Cameron, Norman Nodel og Rudolph Palais.

To år senere, som nr. 164/2004, udkom det svenske tegneserietidsskrift *Bild & Bubbla* med *Illustrerede klassikere* som hovedtema. Den generelle del bygger på Jones' bog, men Claes Reimerthi, som har skrevet alle artiklerne, har lavet et solidt stykke grundforskning om den europæiske (og svenske!) produktion af serien.

Endelig skal et nævnes, at Tegneseriemuseet i Danmark i 2000 udgav en cd-rom med titlen *Illustrerede klassikeres hvem, hvad, hvornår?*

Også her finder man udførlige (men også interaktive) historiske beskrivelse om Gilberton, *Classic Comics* og *Classics Illustrated*, om *Illustrerede klassikere* i Danmark og i verden som helhed.

En stor del af dette vil blive synligt, efterhånden som foreliggende udgivelse folder sig ud i mere end to bind.

Illustrerede
KLASSIKERE

*De bedste fortællinger af
verdens største forfattere*

DANIEL BOONE

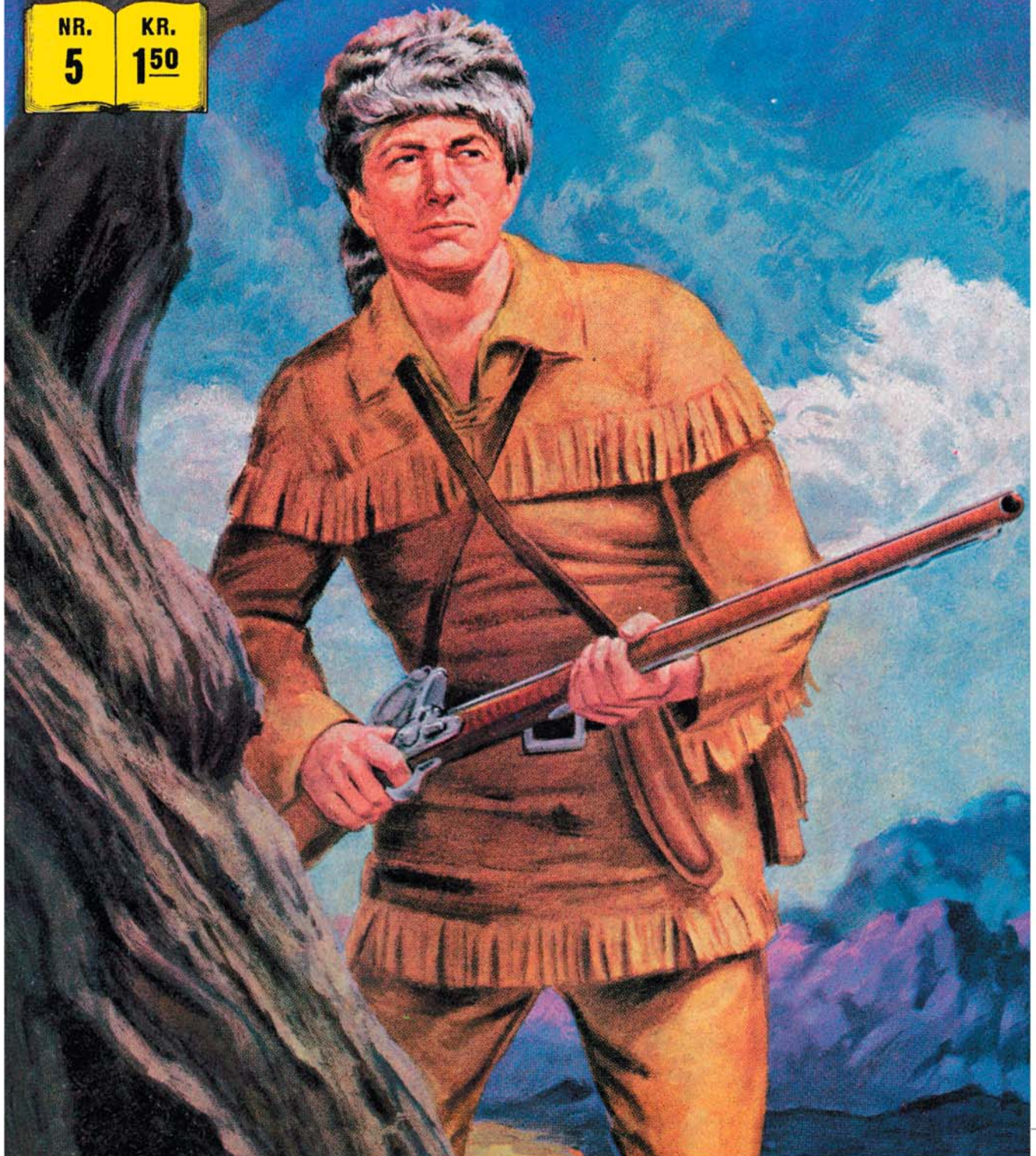
JOHN BAKELESS

NR.

5

KR.

150

Pioneren, jægeren og folkehelten

af Anders Hjorth-Jørgensen

En meget ung John Bakeless

læsningen af Alex A. Blums visuelt veldisponerede genfortælling af den gamle, snu pioners spændings- og farefyldte liv og deltagelse i den amerikanske, særdeles problematiske, ekspansion mod vest ind i og annekser af de indianske jagtmarker. På det tidspunkt, hvor Harding udførte sit arbejde – få måneder før Boones død – havde portrættets genstand opnået status som folkehelt i De Forenede Stater pga. sine bedrifter som pioner og jæger i og udforskning af grænseområderne vest for de tretten østkystkolonier, som blev de første Forenede Stater.

Han blev en af de første folkehelte i en lang række, der også kom til at rumme bl.a. Davy Crockett og Kit Carson.

Boone er mest berømt for sin udforskning af og bosættelse i det, der nu er staten Kentucky. Dengang lå dette område på den anden side af de tretten koloniers vestlige grænser.

På trods af modstand fra de indianere, for hvem Kentucky var de naturlige jagtmarker, afmærkede

I 1820 blev Daniel Boone – kort før sin død – portrætteret af den på det tidspunkt 28-årige amerikanske portrætmaler Chester Harding (1792-1866). Det ufærdige oliemaleri var det eneste portræt af Daniel Boone, som blev til, mens han endnu var i live. Boone var da 85 år, og en ven måtte støtte ham, mens Hardings arbejdede med portrættet.

Daniel Boone blev født den 22. oktober 1734 og døde den 26. september 1820.

Når man ser Hardings portræt, er det svært at få øje på, hvad de 85 år har rummet af udfordringer og personlige konflikter og tab i den britiske krig mod franskmænd og indianere 1754–1763, civiliseringen af Kentucky efter 1767 og den amerikanske frihedskrig 1775–83. Man ser en distingveret ældre herre, hvis faste blik og mundsætning fortæller jagttageren om en urokkelig og beslutsom, men også lidt vemodig og lukket karakter. Det er også det indtryk man får ved

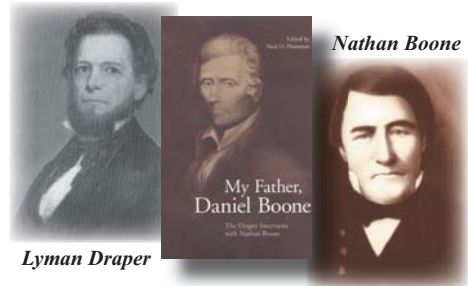

Chester Harding
ca. 1860

Boone i 1775 Wilderness Road igennem Cumberland-passet til den centrale del af Kentucky. Her grundlagde han Boonesborough – en af de første engelsk-talende bosættelser vest for Appalacherne. Inden slutningen af det 18. århundrede havde mere end 200.000 nybyggere gjort brug af den rute, Boone havde markeret.

KONSULENT FOR CIA

Illustrerede Klassikere nr. 5 er baseret på John Bakeless' Boone-biografi. John Edwin Bakeless (1894-1978) er et rimeligt ubeskrevet blad i Danmark på nær den biografi, som kan læses i dette bind, side 57. Som det her fremgår, er det hans skildringer af USA's mest berømte pionerer og den såkaldte opdagelse og civilisering af det vilde vesten, der har givet ham flest læsere.

Lyman Draper

Nathan Boone

John Bakeless' *Daniel Boone: Master of the Wilderness* udkom i 1939 og blev genoptrykt af University of Nebraska Press i 1989. Den betragtes som den endelige Boone-biografi, bygget på et omfattende materiale samlet af Lyman Draper (1815-91), der arbejdede det meste af sit liv med at indsamle oplysninger om USA's pionertid og kom så tæt på kilden som overhovedet muligt ved at interviewe Daniel Boones søn Nathan.

Ud over Boone-biografien er Bakeless bedst kendt for skildringen af Lewis og Clarks ekspedition 1804-06.

Meriwether Lewis og William Clark blev i 1804 udsendt af præsident Thomas Jefferson på en ekspedition, hvor de skulle udforske og kortlægge områderne nordvest for østkyststaterne. Ekspeditionen bragte dem helt frem til Stillehavets kyst i 1805. John Bakeless bog med titlen *Lewis and Clark. Partners in Discovery* udkom i 1947 og er nu klassikeren om deres opdagelsesrejse. Senere blev den udgivet som *The Adventures of Lewis and Clark*.

Fra 1918 til 1953 var John Bakeless tilknyttet den amerikanske hær – efterhånden med rang af oberst. Efter 2. verdenskrig fungerede han som konsulent for den amerikanske efterretningstjeneste CIA. Det gav ham mulighed for at forske i CIA's arkiver og i indtil da upåagtet materiale og resulterede i bøgerne *Turncoats, Traitors, and Heroes* om spioner i den amerikanske frihedskrig og *Spies of the Confederacy* om sydstatsspioner under den amerikanske borgerkrig.

FILM- OG TEGNESERIEHELT

Allerede i 1907 gjorde Edwin S. Porter – i 1903 instruktør af den første filmwestern, *The Great Train Robbery* – Daniel Boone til hovedperson i en kort stumfilm, hvor han fanges af indianere, da han forsøger at redde sin bortførte datter.

I 1911 spillede George Melford – senere instruktør af de to Frank Buck-film *Jungle Menace* og *Jungle Terror* (se side 120) – pioneren i stumfilmen *Daniel Boone's Bravery*.

I 1923 fulgte endnu en stumfilm instrueret af Claude Mitchel og med Elmer Grandin som Boone. Den fortæller historien om Boones ekspedition gennem Cumberland-passet på vej til at grundlægge Boonesborough.

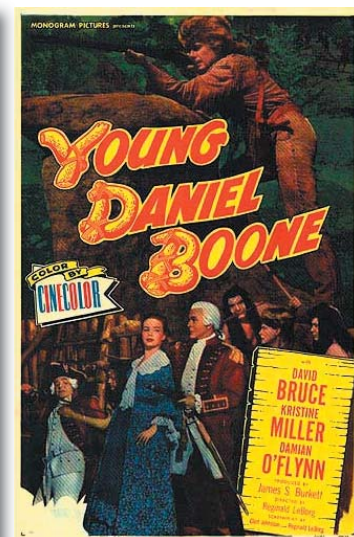
Samme år instruerede William James Craft *In the Days of Daniel Boone* med Charles Brinley i titelrollen.

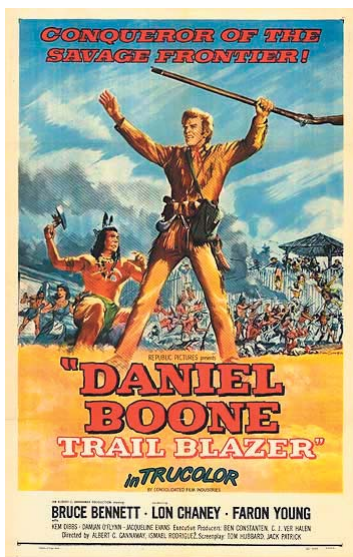
Daniel Boone Through the Wilderness fra 1926 udspilles før frihedskrigens. Her fanger Daniel Boone den lovløse Simon Girty men slipper ham fri. Da Boone flytter fra North Carolina til sit landbrug i Kentucky dukker Girty atter op og dræber en indianerhøvdingens søn, hvilket bringer indianerne på krigsstien. Filmen havde westernfilmhelten Roy Stewart i titelrollen.

Elmer Grandin mellem fjendtlige indianere og såret ven i 1923 filmatiseringen.

I 1936 havde filmen fået lyd, og dermed også instruktøren Davis Howards *Daniel Boone* med George O'Brien som Boone og John Carradine som den gemene overløber Girty i spidsen for fjendtlige indianere. Næste film i rækken var Reginald Le Borgs *Young Daniel Boone* i 1950 med David Bruce som den unge Boone, der sendes ud for at finde overlevende soldater efter en indianer-massakre. En af de overlevendes to døtre er bortført af indianerne, men Boone redder selvfølgelig begge, og efter anslag fra en nedrig fransk spion, kamp mod indianerne og hjælp fra engelske soldater, kan han slå sig ned i Kentucky og gifte sig med

den ene af døtrene.

Den sidste film produceret til det store lærred, *Daniel Boone Trail Blazer*, havde premiere i 1956 med den tidligere Tarzan-skuespiller Bruce Bennett i rollen som Boone, Lon Chaney som indianerhøvdingen Catfish og Kem Dibbs som Girty. Med sidstnævnte inde i billedet er handlingen næsten givet på forhånd. Filmen får mange positive kommentarer med på vejen på www.imdb.com. Efter 1956 har Daniel Boone været fraværende på biograf-lærredet. Til gengæld har han gjort sig bemærket på tv.

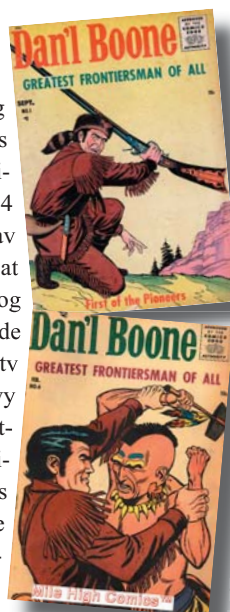
I 1960 optrådte Dewey Martin som Boone i en mini-serie, der blev bragt som en del af det

ugentlige Disneyland tv-program i USA. Mest bemærkelsesværdig er dog TV-serien med Fess Parker. Den løb på amerikanske tv-skærme fra 1964 og seks år frem og gav Parker mulighed for igen at optræde iklædt frynser og vaskebjørnshue. Det gjorde han hos Disney både på tv og i biograferne som Davy Crockett i 1950'erne og altså igen 1964-70 som Daniel Boone i 53 60 minutters tv-episoder. To af disse fra 1964 og 1966, produceret af Aaron Rosenberg og instrueret af George

Sherman blev klippet sammen og sendt ud i biografene.

I øvrigt skal det bemærkes, at Boone efter sigende var allergisk overfor vaskebjørneskind. Derfor havde han formodentlig ikke noget sådant på hovedet!

Tv-serien af-fød-1965-69 15 numre af tegneseriehæftet *Daniel Boone* udgivet af Gold Key - alle med

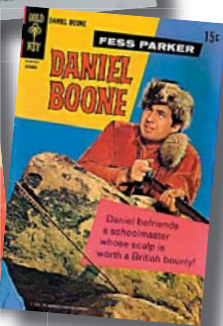
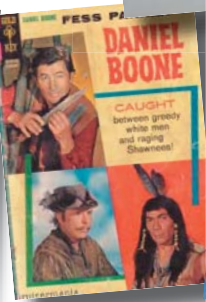
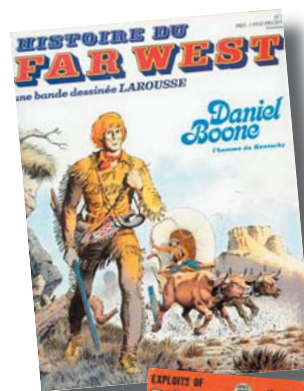
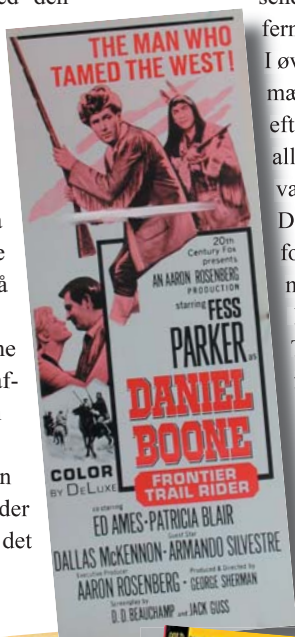

Fess Parker på forsiden.

Det var dog ikke første gang den gamle pioner optrådte i tegneserierammer. Gilberton var med sin *Classics Illustrated* nr. 96 først på banen i 1952. 1955-57 fulgte 8 hæfter med titlen *Dan'l Boone* udgivet af Sussex Publications.

Samme år startede Quality Comics Group udgivelsen af *Exploits of Daniel Boone*, som stoppede med nr. 6 i 1956.

I 1980 havde Daniel Boone et bind til rådighed i franske Larousses albumserie *Histoire du far west*, skrevet af Frank Giroud og tegnet af José De Hoesear, men ellers er det ikke i tegneserierne, Daniel Boone har sat sine spor. Men det gjorde han jo også så rigeligt i Kentucky!

udgivet
1965-

I USA blev *Daniel Boone* trykt i tilsammen 9 oplag. Hæftets indhold forblev uforandret gennem alle disse, med malet forside af unavngivne kunstner. I 1969 udkom endnu et oplag af hæftet med malet forside af Tony Tallarico.

Alex Anthony Blum –
(se biografi og bibliografi i Bog 1, siderne 13 og 67).

Kenneth William Fitch - (1903–65) var en rutineret tegneserieforfatter, da han begyndte at arbejde for *Classics Illustrated*. Allerede i 1935 skrev han flere serier for *National Periodicals* (DC Comics), og derefter arbejdede han for en lang række andre forlag, bl.a. Centaur; Gleason, Novelty, Fawcett, Western, Eastern Color, Hillman, Marvel, Ace, Charlton, Comic Media, Harvey og Dell. Blandt de tegneserier, han har skrevet manuskript til, er teenageserien *Binky*, *Søren Spætte*, *Onkel Joakim*, *On Stage*, *Atomic Mouse*, *Spy Smasher*, *Charlie Chan*, *Johnny Dynamite*, hæfteversionen af *Dennis the Menace* og *On Stage*. *Kenneth W. Fitch* skrev nogen af

Udgivet første gang som *Classics Illustrated* nr. 96 i juni 1952.

Udgivet på dansk som *Illustrerede Klassikere* nr. 5 i to oplag – det første af disse i 1955.

Også udgivet som *Stjerneklassiker* nr. 28.

Manus:

Kenneth W. Fitch

Tegninger:

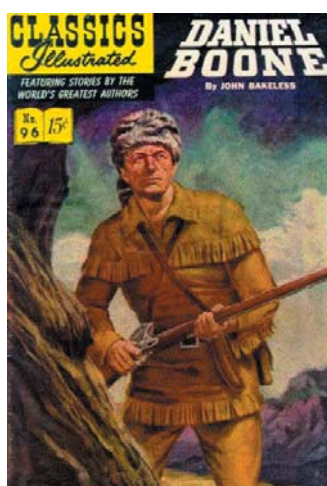
Alex A. Blum

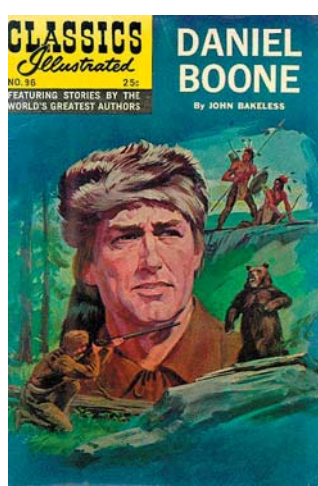
Classic Illustrated-seriens bedste manuskripter, selvom de titler, han

medvirkede ved, af og til blev noget teksttunge. Fitch gik grundigt til værks. Han læste originaludgaven, og det han kunne finde af relevant faglitteratur. Undervejs skrev han notater om handlingsgangen, de forskellige personer og de historiske rammer. Disse notater blev så bearbejdet til små essays, som han sendte til tegnerne som baggrundsmateriale for selve manuskriptet.

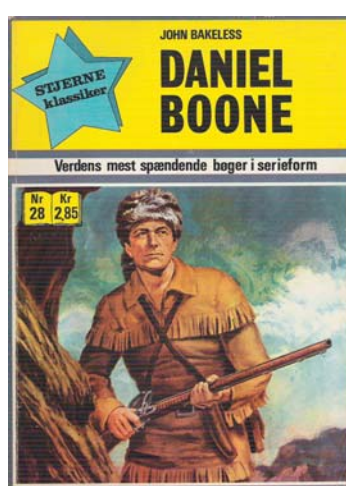
I perioden 1950-53 skrev Fitch over tyve manuskripter til *Classics Illustrated*: *The Black Tulip* (CI-73), *The Prisoner of Zenda* (CI-76), *Cyrano de Bergerac* (CI-79), *White Fang* (CI-80), *The Master of Ballantrae* (CI-82), *Under Two Flags* (CI-86), *The Call of the Wild* (CI-91), *David Balfour* (CI-94), *Daniel Boone* (CI-96), *King Solomon's Mines* (CI-97), *Mutiny on the Bounty* (CI-100), *William Tell* (CI-101), *The White Company* (CI-102), *Men Against the Sea* (CI-103), *All Quiet on the Western Front* (CI-95), *Bring 'em Back Alive* (CI-104), *King - of the Khyber Rifles* (CI-107), *Pitcairn's Island* (CI-109), *A Study in Scarlet* (CI-110), *The Talisman* (CI-111) og *The Adventures of Kit Carson* (CI-112).

Den første amerikanske udgave fra 1952

Den amerikanske udgave fra 1969.

Stjerneklassiker nr. 28

Kunstgalleriet

*George Caleb Bingham ca. 1850
Daniel Boone fører nybyggere
gennem Cumberland-passet*

*Stik ca. 1860 af
Alonzo Chappel
viser en ældre
Daniel Boone på
jagt i Missouri*

*Daniel Boone forsvarer sin familie
Litografi fra ca. 1840*

*Thomas Cole ca. 1826
Daniel Boone ved sin hytte
ved Great Osage Lake*

*Carl Wimar (1828-62)
Indianere bortfører Boones datter*